

داروسازی شهید قاضی

منیزیم سولفات

Magnesium Sulfate

دسته داروئی: ضد تشنج، جانشین شونده الکترولیت

شكل دارویی: محلول قابل تزریق (تزریق عضلانی، وریدی یا انفوزیون وریدی)

منیزیم سولفات ۱۰ درصد در حجم ۵ میلی لیتر

منیزیم سولفات ۲۰ درصد در حجم ۱۰ و ۵۰ میلی لیتر

منیزیم سولفات ۵۰ درصد در حجم ۱۰ و ۵۰ میلی لیتر

موارد مصرف:

این دارو برای برطرف کردن کمبود منیزیم، آریتمی بعد از موارد مشکوک به سکته قلبی، جلوگیری از تشنج ناشی از اکلامپسی، نفریت حاد، تاکیکارדי و ادم مغزی مصرف می شود.

مکانیسم اثر:

منیزیم یک فعال کننده مهم برای واکنش های آنزیمی است و نقش مهمی در نقل و انتقالات عصبی و تحریک پذیری عضلانی ایفا می کند. مکانیسم اثر منیزیم کاملاً شناخته شده نیست. اما بر پمپ $\text{Na}^+ \text{K}^+$ -ATPase کاتالیاهای سدیمی، پتانسیمی و کلسیمی تاثیر می گذارد. همچنین موجب کاهش آزاد شدن استیل کولین در محل اتصال عصب - عضله می گردد.

مقدار و طرز مصرف:

مقدار مصرف منیزیم سولفات بر حسب نیاز و پاسخ بیمار مبایست بدقت تنظیم شده و بالا فاصله پس از کسب نتیجه مطلوب قطع گردد.
حداکثر سرعت تزریق ۱۵۰ میلی گرم در دقیقه (به عنوان مثال ۷۵ میلی لیتر در دقیقه از سولفات منیزیم ۲۰ درصد) می باشد. این سرعت می تواند در بیماران با اکلامپسی شدید تغییر یابد.

پیشگیری و کنترل تشنج ناشی از پره اکلامپسی و اکلامپسی در توکسمی
آبستنی
۴ تا ۵ گرم (۳۲۲ میلی اکی والان و یا ۱۶ الی ۲۰ میلی مول) منیزیم سولفات در ۲۵۰ میلی لیتر دکستروز ۵ درصد و یا سدیم کلراید ۹۰ درصد تزریقی در طی ۳۰ دقیقه انفوزیون وریدی می گردد. بطر همزمان، مقدار ۱۰ گرم (مقدار ۵ گرم و یا ۱۰ میلی لیتر از محلول منیزیم سولفات ۵۰ درصد در هر کدام از عضلات سرینی) بصورت عضلانی تزریق گردد و یا عنوان دوز اولیه، مقدار ۴ گرم منیزیم سولفات با رقیق کردن محلول ۵۰ درصد تا رقت ۱۰ تا ۲۰ درصد تا رقت ۱۰ تا ۴۰ میلی لیتر از منیزیم سولفات ۱۰ درصد یا ۲۰ میلی لیتر از منیزیم سولفات ۲۰ درصد در طی ۳ تا ۴ دقیقه تزریق وریدی گردد و به دنبال آن چنانچه نیاز باشد ۴ تا ۵ گرم منیزیم سولفات هر ۴ ساعت بطور متناوب در هر عضله سرینی، تزریق عضلانی گردد.
همچنین می توان پس از تزریق وریدی دوز اولیه، ۱ تا ۲ گرم منیزیم سولفات در ساعت انفوزیون وریدی گرد.

درمان کمبود منیزیم خفیف:

مقدار یک گرم منیزیم سولفات ۸/۱۲ میلی اکی والان یا دو میلی لیتر محلول منیزیم سولفات ۵۰ درصد) هر ۶ ساعت یکبار در چهار نوبت (معادل ۳۲/۵ میلی اکی والان منیزیم تمام طی ۲۴ ساعت) بصورت عضلانی، تزریق گردد.

برای درمان کمبود منیزیم شدید:

مقدار ۲ میلی اکی والان منیزیم سولفات ۰/۵۰ میلی لیتر از محلول ۵۰ درصد) به ازاء هر کیلوگرم وزن بصورت IM در طی پریود ۴ ساعته تزریق گردد و یا اینکه ۵ گرم از منیزیم سولفات (در حدود ۴۰ میلی اکی والان) به یک لیتر محلول دکستروز ۵ درصد و یا سدیم کلراید ۹۰ درصد تزریقی اضافه شده و به آهستگی بصورت IV در طی ۳ ساعت انفوزیون گردد.

تفعیله کامل وریدی TPN:

بزرگسالان، ۱ تا ۳ گرم در روز منیزیم سولفات بصورت وریدی انفوزیون می گردد. در بعضی از بیماران نظری سندروم روهد کوچک ممکن است تا ۶ گرم در روز مورد نیاز باشد. کودکان: مقدار ۰/۲۵ g/day (۱۰-۲۵ mEq/Kg) از منیزیم سولفات از راه انفوزیون وریدی می شود.

تاقیکارדי بطنی، پلی مورف:

مقدار ۲ گرم (۱۶ میلی اکی والان و یا ۸ میلی مول) منیزیم سولفات در طی ۲ دقیقه تزریق وریدی گردد در صورت کنترل نشدن آریتمی پس از ۵ الی ۱۵ دقیقه، دوز تکرار گردد. بعلاوه در صورت نیاز ۳ الی ۲۰ میلیگرم در دقیقه منیزیم سولفات انفوزیون وریدی گردد.

زایمان زودرس:

مقدار ۴ تا ۶ گرم (۲۲ میلی اکی والان یا ۱۶ تا ۲۴ میلی مول) منیزیم سولفات بعنوان دوز اولیه در طی ۲۰ تا ۳۰ دقیقه انفوزیون می گردد و سپس درمان تگهدارنده با دوز ۳-۲ گرم در ساعت تا زمانی که انتقباضات رحمی بیمار از بین برود ادامه می یابد.

نفریت حاد در کودکان:

برای کنترل تشنج، آنسفالوپاتی و کاهش فشار خون همراه با نفریت حاد در کودکان، ۱۰۰ میلی گرم بر کیلوگرم $0/8 \text{ mEq/Kg}$ یا $0/4 \text{ mL/Kg}$ یا $0/8 \text{ mEq/Kg}$ از محلول ۵۰ درصد) بصورت عضلانی در فاصله های زمانی ۶-۴ ساعت تزریق می شود. همچنین برای کنترل تشنج در کودکان مقدار ۴۰-۴۰ میلی گرم بر کیلوگرم $0/1-0/2 \text{ mL/Kg}$ یا $0/16-0/32 \text{ mEq/Kg}$ از محلول ۲۰ درصد) تزریق عضلانی می گردد. اگر علامت جدی باشد، محلول ۱-۳ درصد این دارو با دوز ۱۰۰-۲۰۰ میلی گرم بر کیلوگرم تزریق وریدی می شود. در هنگام انفوزیون وریدی، دارو با یاستی بصورت احتسبت تزریق شده و فشار خون مرتب کنترل گردد. کل دوز وریدی در طی یک ساعت تزریق شده باید طوری تنظیم شود که نصف مقدار دوز در ۲۰-۱۵ دقیقه اول تزریق گردد.

آسم مزمن:

مقدار دوز تزریق وریدی منیزیم سولفات برای درمان آسم حاد در کودکان مبتلا به آسم مزمن شدید که به سایر درمانها پاسخ نداده اند مشخص نمی باشد. برخی

از متخصصین بر این عقیده اند که مقدار دوز ۵۰ mg/Kg (حداکثر تا ۲ گرم) در طی ۱۰ تا ۲۰ دقیقه انفوزیون وریدی، می تواند مورد استفاده قرار گیرد. میباشد در طی انفوزیون، فشار خون و سرعت ضربان قلب کنترل گردد.

ادم مغزی:
برای کاهش ادم مغزی، ۲/۵ گرم منیزیم سولفات (۲۵ میلی لیتر محلول ۱۰ درصد) بصورت IV تزریق گردد.

مسومومیت باریم:
دوز معمول برای خنثی کردن اثر تحریک عضله در مسمومیت باریم، ۱ تا ۲ گرم منیزیم سولفات بصورت تزریق وریدی می باشد.

توجه: به هنگام تزریق این دارو برای اختناب از رسیدن غلظت سرمی منیزیم به مقابله سرمی، باید نهایت دقت به عمل آید.
هنگام مصرف این دارو، محلول تزریق وریدی نمک کلسیم (مثلًا کلسیم گلوکونات ۱۰ درصد تزریقی) در دسترس باشد.

فارماکوگینتیک:

در صورت تزریق از راه وریدی اثر دارو بلا فاصله شروع و حدود ۳۰ دقیقه ادامه می یابد. این دارو از طریق کلیه ها دفع می شود. اثر دارو از طریق تزریق عضلانی پس از یک ساعت شروع می شود و طول اثر آن ۳-۴ ساعت می باشد. محدوده غلظت سرمی موثر به عنوان ضد تشنج ۲/۵ تا ۷/۵ میلی اکی والان در لیتر است.

موارد منع مصرف:

در صورت وجود بلوک قلبی یا آسیب میوکاردی و فارسالی کلیه و طی دو ساعت قبل از زایمان نباید مصرف شود (فقط دوزهای ۱، ۲، ۴ و ۸ درصد استفاده شود).

عوارض ناخواسته:

- یکی از عوارض ناخواسته منیزیم سولفات تزریقی، مسمومیت با منیزیم می باشد. زیادی منیزیم خون در غلظت سرمی ۴ میلی اکی والان در لیتر شروع می گردد. لذا غلظتهای سرمی منیزیم باید کنترل گردد. از جمله علایم شروع مسمومیت، از بین رفلکس پاتالار (Patellar reflex) است.
- از عوارض زیادی منیزیم خون، تهوع، استفراغ، تشنجی، برافروختگی پوست، کاهش فشار خون، آریتمی، اغماد، ضفت تنفسی، خواب آلودگی، توهمندی، فقدان رفلکس تاندونی، هیپوتانسیون، برافروختگی، کولپس عروقی، بلوک قلبی، سرگیجه، فلنج ناشی از ضعف عضلات، کاهش دمای بدن، کاهش کارایی قلب، تعریق و کاهش کلسیم می باشند.

- برای کاهش خطرات مسمومیت ناشی از منیزیم (کند شدن تنفس، سمتی قلبی، ضفت عضلانی، تتنی مادر و هیپوتانسیون) در طول درمان تعویق زایمان زودرس، غلظت سرمی منیزیم باید همواره کنترل شود علاوه بر احتیاط ها و هشدارهای متداول درمان با منیزیم سولفات، درمان تعویق زایمان زودرس با داروهایی مثل مواد بتا آدرنرژیک موثر روی تعویق زایمان، توان با ریسک ادم

صرف در حاملگی: سولفات منزیزم تزریقی در درمان اکلامپسی (توکسمی) بستنی مصرف می شود. این دارو براحتی از جفت عبور می کند و غلظت سرمی آن در حینی به سرعت به حدود غلظت سرمی مادر می رسد. اثرات منزیزم بر روی وزاد مشابه اثرات آن بر روی مادر است و در صورت مصرف این دارو قبل از زایمان، ممکن است سبب بروز هیپوتونی، ضعف رفلکسها، کمی فشار خون و ضعف تنفسی در نوزاد شود. بنابراین معمولاً سولفات منزیزم را طی دو ساعت قبل از زایمان تجویز نمی کنند، مگر اینکه تنها روش درمانی در دسترس برای حملات اکلامپسی باشد. می توان این دارو را بطور مداوم و قطvre از راه ورید، با سرعت ۱ - ۲ گرم در ساعت تجویز نمود تا بتولن با اندازه گیری غلظتهاز سرمی منزیزم و بررسی رفلکسهای تاندونی عمیق، وضعیت بیمار را به دقت پیگیری نمود. این دارو جزء رد D می باشد.

صرف در شیردهی:

برخی از این موارد می‌توانند در انسان ثابت نشده باشند. از آنجایی که این دارو در شیر مادر رشح می‌شود، مصرف آن در دوران شیردهی باید با احتیاط صورت گیرد.

و جه:

بر صورت مخلوط کردن محلول تزریقی سولفات منیزیم با محلولهای حاوی مواد زیر، ممکن است رسوب ایجاد شود:

نکل (در غلطنهای زیاد)، کربناتهای قلیایی، هیدروکسیدهای لیایی، آرسناتها، باریم، کلسیم، فسفات کلیندامایسین، فلزات سنگین، پرکائین، پیدروکورتیزون سدیم سوکسینات، فسفاتها، سولفات پلی میکسین B، پروکاربین و کلراید، سالیسیلاتها، استرونیسم و تارتاراتها، میزان ناسازگاری اغلب به غلط است و pH محلولها بستگی دارد.

طبق گزارشات ممکن است فعالیت آنتی بیوتیکی استرپتومایسین، تراسیکلین و پوراماسین، د، صورت مخلوط شدن با منیزیم، کاهش یابد.

فَوْشِرْ بَدْهُنْ نَسْخَهِ بَنْشَكْ مَمْنَعْ أَسْتْ.

آدرس سازنده: تبریز، کیلومتر ۱۰ جاده تبریز - تهران، بالاتر از پلیس راه، روی روی مرکز آموزش جهاد کشاورزی، خیابان سردارو. صندوق پستی: ۳۶۱ - ۵۱۴۴۵

تلفن: ۰۴۱-۵۱۴۰-۰۶۳۰ تلفنکس: ۰۴۱-۳۶۳۰-۹۳۰۰
تلفن گویای ارتباط با مشتریان: ۰۴۱-۳۶۳۰-۹۳۰۴

www.sage-infusion.com info@sage-infusion.com

- در موارد وجود بیماریهای تنفسی و یا کاهش عملکرد کلیوی با احتیاط تجویز شود.
- آزمونها و اقدامات زیر در پیگیری وضعیت بیمار اهمیت دارند:
 - بررسی الکتروکاردیوگرام، ارزیابی کار کلیه و اندازه گیری منیزیم سرم (انجام این آزمونها در فواصل دوره‌ای در طول درمان، بسته به وضعیت بالینی بیمار، توصیه می‌شود)، ارزیابی رفلکس زانویی (این آزمون به عنوان معروف برای تشخیص ضعف CNS، پیش از تجویز دوباره دارو، انجام می‌شود. ضعف این رفلکس ممکن است نشانگر خطر وقfe تنفسی باشد) و اندازه گیری سرعت تنفس (سرعت تنفس باید حداقل ۱۶ بار، د دققه باشد).

جتنی

- ریوی مادر است. اگر چه درمان با کورتیکوساستروئید الحقی نیز به عنوان عامل ریسک پیشرفت ادم ریوی است اما شواهد نشان می دهد که این یک عامل مهم نیست. خطر ادم ریوی مادر همراه با درمان تعویق زایمان زودرس ممکن است با محدود کردن مصرف مایعات به میزان ۳ - ۲/۵ لیتر در روز، محدود کردن مصرف سدیم، رساندن نبض مادر به زیر ۱۳° ضربه در دقیقه کاهش یابد. پیشرفت ادم ریوی در طول ۲۴ ساعت اولیه در درمان عوارض زایمان غیر معمول است.

- هیپوکلسمی با علاطم ثانویه تثانی در درمان اکلامپسی با سولفات منیزیم مشاهده شده است.

- مسمومیت با آلومینیوم: گاهاً این فراورده ها حاوی آلومینیوم هستند که باعث ایجاد مسمومیت ناخواسته می شوند.

تدابع داد و بیان

- در صورت استفاده به همراه داروهای بیهوشی یا داروهای تضعیف کننده فعالیت سیستم اعصاب مرکزی (باربیتوراتها، نارکوتیکها یا داروهای خواب آور) ممکن است باعث ضعف پیشتر اعصاب مرکزی شود.
 - استفاده از سولفات منیزیم به همراه گلیکوزیدهای قلبی ممکن است آریتمی را تشدید نماید.

- 5 -

- ۴- مصرف هم زمان سولفات منیزیم با گلیکوزیدهای قلبی باید با احتیاط فراوان همراه باشد. در بیمارانی که دیژیتال مصرف کرده اند، در صورت تزریق وریدی کلسینی، تغییرات هدایت قلبی ممکن است به بلوك قلبی منجر شود.

هشدار:

- ۱- فرآورده هیپرتونیک است.
 - ۲- در نارسایی کلیوی به علت دفع کلیوی این دارو، باید با احتیاط فراوان تجویز شود.
 - ۳- در طول مدت تجویز این دارو، غلظت منیزیم و سایر الکترولیتهای خونی باید مرتبأ کنترل شود.
 - ۴- تزریق داخل عضلانی این دارو دردنگ است.
 - ۵- مقدار منیزیم تزریقی در افراد بیرون و سالخورده (به علت کاهش کارایی کلیه) نباید
۶- از ۰۷۰-۰۸۰ میلی‌میکروگرام برای این دارو انتباش

مصرف بیش از اندازه املاح منیزیم به صورت تزریقی به افزایش منیزیم خون منجر م شهد و داراء علائم نیست.

از بین رفتن رفلکس تاندون‌های عمیق، دپرسیون تنفسی، تهوع، استفراغ، برافروختگی، احساس تشنگی، اتساع عروق محیطی، هیپوتانسیون، خواب آسودگی، گیجی، ضعف عضلات، برادیکاردی، کوما و ایست قلبی در صورت مسمومیت با دارو، تنفس مصنوعی تا شروع تجویز نمکهای کلسیم به شکل IV، بایست انجام گیرد.

درمان مصرف بیش از حد: جهت درمان، اولین اقدام قطع مصرف دارو است. در موارد شدید، تزریق ۲۰-۱۰ میلی لیتر کلریم گلوكونات ۱۰٪ از راه وریدی، جهت فعـعاـضـ قـلـ و تنفسـ منبـنـهـ مـفـدـ است.

در صورتی که عملکرد کلیه ها طبیعی باشد، به بیمار مایعات زیاد بنوشانید. می توان از فوروزماید نیز جهت تسريع دفع کلیوی منزیم سود جست. برای مبتلایان به نارسایی کلیوی می توان از دیالیز با استفاده از محلولهای دیالیز فقد منزیم استفاده نمود.